

SISTE NYTT

Tirsdag, den 20. februar 1945.

Nr. 43.

2. årg.

V V

London, 19.2.1945, kl. 18.30.

VEST. Skotske tropper er rykket inn i Goch og kjemper i dag blant byens ruiner. Ved Kalkar raser det heftige kamper mellom britisk-kanadiske styrker og tyske fallskjermjegere. De allierte har vunnet terrang på den andre siden av vegen fra Goch til Kalkar og har i dette avsnitt brutt gjennom en tredobbelt forsvarslinje i en dybde av 25 km.

Øst for den luxembourgiske grensen er den 3. amerikanske armé rykket 2 km. fram over en 10 km. lang strekning mellom Prüm og Echternach.

LUFTKRIGEN. Britiske fly retteti går et kraftig angrep mot knutepunktet Wesel ved Rhinen, og britiske Mosquitos var over Berlin og Mannheim i natt. I dag har en stor styrke amerikanske bombefly angrepet jernbanemål i Osnabrück, Münster, Rheine og Siegen. Fly fra Italia angrep i går for sjette dag på rad mål i Østerrike.

ØST. Sør for Königsberg er tyskerne fordrevet fra flere befestede stillinger og har tapt 2.000 mann.

I Pommern bringer tyskerne fram friske tropper i betydelig styrke og har satt i gang motangrep sør og sør-øst for Starogard. Angrepene ble slått tilbake i går, men gjenopptatt i dag. Byen Graudenz er nå omringet, og det kjempes i byens utkanter.

London, 20.2.1945, kl. 0.20.

VEST. Skotske styrker har nå ryddet 2/3 av Goch. Garnisjonsjefen og hele hans stab er tatt til fange. Nord-øst for Goch står allierte styrker 3 km. fra Kalkar. 3. amerikanske armé utvider stadig sitt brohode mellom Echternach og Prüm og har tatt 8 tyske byer og landsbyer.

LUFTKRIGEN. Britiske Mosquitos har bombet Erfurt, sør-vest for Leipzig. Mål i Braunschweig og Hannover er også angrepet.

ØST. Under voldsomme kamper på Samlandhalvøya nord for Königsberg er nye tyske forsøk på å bryte gjennom til kysten slått

I Nedre Schlesia har marsjal Konjovs styrker stormet jernbanesentret Sagan, hvor 1.400 tyskere er falt, og byen Naumburg ved Quedlinburg. Lenger øst rykker russerne stadig tettere inn på Breslau, hvor det er sannsynlig at det vil komme til langvarige og hårdnakkede kamper. Begge parter setter inn store flystyrker og det raste desperate gatekamper i enkelte av byens utkanter i går. Tyskerne kaster mat i fallskjerm til den innsluttede garnison i byen.

DET FJERNE ØSTEN. Amerikansk marineinfanteri har gjort landgang på den japanske basis Iwojima, 1.000 km. sør for Tokio, og etablert et solid brohode. Den første landgang fant sted i går, og i dag er store styrker satt i land med kraftig støtte fra fly fra hangarskip og landbaser. Over 100 allierte hangarskip av forskjellige størrelser opererer nå i Stillehavet hvor 2 av verdens største flyplasser er anlagt på øyene Saipan og Tinian i Marianene. Amerikanske superbombere av nyeste type har i dag fra disse baser bombet industrimål i Japan.

DET BEKREFTES FRA MOSKVA at marsjal Tsjerniakowsky er falt under kampene ved Königsberg. Han var kjent som en av Russlands beste strateger.

-- V --

tilbake. Vest for Wisla har russerne vunnet terrang i retning av Danzig og har inntatt Nowe, 80 km. sør for Danzig og omringet flere andre steder. Sør for Nowe fortsetter utslettelsen av den tyske garnison i Graudenz.

Ringene rundt Breslau er ytterligere stramt, og russerne har tatt nytt terrang sør og sør-vest for byen.

DET FJERNE ØSTEN. Landstigningen på Iwojima har god framgang, og de amerikanske styrker har opprettet et nytt brofest

I løpet av det siste året er japanerne blitt drevet 4-5.000 km. tilbake fra sine mest framskutte posisjoner i Stillehavet. Den ene øya etter den andre er blitt erobret tilbake, og amerikanerne er kommet så nær det japanske moderland at flygende festninger over de japanske storbyene er i ferd med å bli et dagligdags mereritt. Saipan i Marianene er det viktigste utgangspunkt for disse toktene, og en kommende erobring av Boninøyene som ligger "bare" 1.300 km. fra Tokio vil bli enda mer følelig. Både nord og sør for Japan ligger øyene på rad og vil i slutt-kampen kunne gjøre tjeneste som hoppesteiner i det avgjørende støt mot Japans hjerte.

Men i alle stadier av kampen vil trolig erobringen av Filippinene bli betraktet som den viktigste strategiske vinning. Det er for så vidt god symbolikk i den brutale vits at Mac Arthur i disse dager legger et manila-tau om halsen på Japan. Det er ikke som landområde eller som produsent av krigsmateriell at Filippinene er et kjempeskritt på vegen mot seiren, heller ikke at øygruppen ligger forholdsvis nær Japan, ~~men heller~~ den viktige faktor på plussiden at amerikanernes dristige og overlagne strategi må ha en viktig psykologisk virkning på fienden; Filippinene er også en nødvendig mellomstasjon for en landgang i China. Men den store aktuelle vinning er den at de allierte fra Filippinene kan sperre vegen mellom Japan og Ostindia. Krigen er først og fremst en kamp om de produksjonssteder og råstoffer som holder krigsmaskinen i gang. Ostindia er da et selv-sagt mål for en offensiv.

En britisk ekspert i utenrikspolitiske spørsmål, Harold Nicholson, har sagt om autarkilandenens kamp for kolonier at "it refers to war materials rather than raw materials". Japans overrumplende erobring av Sør-Øst-Asia skaffet det råstofffattige landet et viktig tilskudd til sin krigspotensial. Sør-Øst-Asia er foruten å være det viktigste område i verden for tropiske landbruksprodukter en betydelig produsent av olje. Produksjonen var før krigen noe mindre enn Romanias, men

detto kvantum spiller forholdsvis større rolle for Japan enn for Tyskland, for Japan har ikke så nye kull (såvidt selvforsynt i fredstid) at den syntetiske oljeproduksjonen kan bli av virkelig stort format som i Tyskland.

Japans hovedleverandør av olje før krigen var den nåværende fiende U.S.A. Japan hadde før krigen en tankflåte som var bare en sjettedel av vår, og tåler derfor lite de fryktelige tap som kan bli følger av erobringen av Filippinene og Taiwan (Formosa). For å spare tonnasje har japanerne raffinert oljen i Ostindia så nær frontene som mulig. Således blir 75% av den japanske flybensin raffinert i Palembang på Sumatra. Men Palembang ble nylig bombet av fly som startet fra store britiske hangarskip som nå opererer utenfor den vestlige stuedør til Ostindia. Øst for Borneo, hvor det også finnes olje, har amerikanerne gjort landgang på øya Jalo. En erobring av Borneo vil være begynnelsen til gjenvinning av østindisk område og ytterligere vanskeliggjøre sambandet med Japan.

Den altoverveiende del av verdens kautsjuk stammer fra britisk og nederlandsk Ostindia. Krigsvognene må rulle på gummi-hjul, og i første omgang var derfor erobringen av Sør-Øst-Asia et smertelig tap for amerikanere og britene inntil den syntetiske gummiproduksjon kom i sving for alvor. Nå er det Japans tur til å ordne sitt gummiproblem på denne tyske måten, men til det trengs det atter kull. Sammen med jern er kull den viktigste råstoffgrunnvöll for en krigførende stormakt, og Japan har snaut med begge deler. Attpåtil må det føres sjøvegen fra Mandsjuria og China.

Den store tinnproduksjonen på Malakka og i Nederlandsk India var også en krigsvinning for Japan, og de allierte har bare i liten monn kunnet kompensere den. Mat har japanerne nok av, og Sør-Øst-Asia spiller liten rolle for eller til i så måte.

Tysk hitlerfanatisme og japansk narakirimentalitet i forbindelse med krigersk dyktighet gir de allierte harde nøtter å knække, men i det lange løp kan hverken tyskerne eller japanerne klare seg uten de våpendeler som de allierte produserer i gigantiske mengder.